

Informatieveiligheidscomité
Kamer federale overheid

IVC/FO/19/123

AANBEVELING NR. 19/033 VAN 5 NOVEMBER 2019 BETREFFENDE DE RELATIE TUSSEN HET DG SOCIAAL SECRETARIAAT PERSOPOINT VAN DE FOD BELEID EN ONDERSTEUNING ENERZIJD EN DE INSTELLINGEN DIE GEBRUIK MAKEN VAN HAAR DIENSTEN ANDERZIJD, IN HET LICHT VAN DE ALGEMENE VERORDENING GEGEVENSBESCHERMING

Gelet op de wet van 15 augustus 2012 *houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator*, in het bijzonder artikel 35/1;

Gelet op de wet van 5 september 2018 *tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn*, in het bijzonder de artikelen 95 en 98;

Gelet op de aanvraag van het Beheerscomité van het DG Sociaal Secretariaat PersoPoint van de FOD Beleid en Ondersteuning, waarin de instellingen die gebruik maken van de diensten van DG PersoPoint van de FOD Beleid en Ondersteuning vertegenwoordigd zijn;

Gelet op de bijkomende inlichtingen die door het DG Sociaal Secretariaat PersoPoint op de zitting van 5 november 2019 werden verschaft;

Gelet op het verslag van de heer PRENEEL.

I. ONDERWERP

1. Het Directoraat-Generaal Sociaal Secretariaat PersoPoint van de federale overheidsdienst Beleid en Ondersteuning (hierna: “DG Sociaal Secretariaat PersoPoint”) verleent diensten als sociaal secretariaat aan andere federale instellingen (hierna genoemd “de aangesloten instellingen”). Deze diensten betreffen: personeelsadministratie, loonadministratie, digitale personeelsdossiers, juridisch advies en rapportering. In het kader van deze dienstverlening verwerkt het DG Sociaal Secretariaat PersoPoint persoonsgegevens van de personeelsleden van de aangesloten instellingen.

2. In het kader van de toepassing van de Algemene Verordening Gegevensverwerking¹ dienen de nodige afspraken te worden gemaakt omtrent de verplichtingen van de bij de verwerking van persoonsgegevens betrokken partijen en de rechten van de betrokkenen. Dit vereist dat de rol die elk van de partijen vervult, wordt bepaald: de rol van verantwoordelijke voor de verwerking, van gezamenlijke verantwoordelijken voor de verwerking of van verwerker.
3. DG Sociaal Secretariaat PersoPoint argumenteert dat het bij de verwerking van de persoonsgegevens in het licht van voormelde opdrachten optreedt als verwerker waarbij de aangesloten instellingen de verantwoordelijken voor de verwerking van de persoonsgegevens aangaande hun respectieve personeelsleden zijn. De functionarissen voor gegevensbescherming van sommige aangesloten instellingen zijn van mening dat er sprake is van tenminste een co-verantwoordelijkheid tussen DG Sociaal Secretariaat PersoPoint en de aangesloten instellingen.
4. Doordat de functionarissen voor gegevensbescherming van de betrokken partijen onderling geen overeenstemming aangaande de toewijzing van deze rollen hebben gevonden, wordt de kwalificatie op vraag van het Beheerscomité van PersoPoint thans aan het Informatieveiligheidscomité voorgelegd.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. BEVOEGDHEID VAN HET COMITE

5. Krachtens artikel 35/1, §3, van de wet van 15 augustus 2012 *houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator*² staat de kamer federale overheid van het Informatieveiligheidscomité in voor de inhoudelijke ondersteuning van de functionarissen voor gegevensbescherming die worden aangeduid door de overheidsdiensten en openbare instellingen van de federale overheid, voor zover die bevoegdheid niet uitdrukkelijk aan de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité werd toegewezen, onder andere door het aanbieden van een passende voortdurende vorming en het formuleren van aanbevelingen, onder meer op het technische vlak.
6. Het Informatieveiligheidscomité is bijgevolg bevoegd om een aanbeveling te formuleren betreffende de toewijzing van de rollen van ‘verantwoordelijke voor de verwerking’ en, in voorkomend geval, ‘verwerker’ in het kader van de dienstverlening door DG Sociaal secretariaat PersoPoint aan andere federale instellingen.
7. Het Informatieveiligheidscomité wijst er op dat, zoals bepaald in artikel 35/1, §4, van voormelde wet van 15 augustus 2012, haar beraadslagingen een algemene bindende draagwijdte hebben tussen partijen en jegens derden.

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

² B.S. 29 augustus 2018.

B. BEHANDELING

I. DG Sociaal secretariaat PersoPoint, juridisch kader en verleende diensten

8. Conform artikel 2, eerste lid, 10°, van het koninklijk besluit van 22 februari 2017 houdende oprichting van de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning heeft de FOD BOSA o.a. als opdracht het uitvoeren van de personeels- en loonadministratie voor de klanten van het DG Sociaal Secretariaat PersoPoint. Hetzelfde artikel bepaalt uitdrukkelijk dat de FOD BOSA één of meerdere van de in het artikel vermelde opdrachten kan uitvoeren voor elke andere dienst of administratieve overheid. De bewoordingen van voormeld koninklijk besluit houden *an sich* geen verplichting in voor andere diensten of administratieve overheden om gebruik te maken van de diensten van het DG Sociaal Secretariaat PersoPoint.
9. DG Sociaal Secretariaat PersoPoint is de feitelijke opvolger van eerdere federale sociale secretariaten onder een andere naam die bij andere overheidsdiensten waren ondergebracht. Wat het al of niet verplicht gebruik van de diensten van DG Sociaal Secretariaat PersoPoint betreft, heeft de Ministerraad op 4 maart 2016 besloten dat alle instellingen waar de Federale Regering bevoegdheid over heeft, moeten aansluiten bij DG Sociaal Secretariaat PersoPoint. Andere instellingen kunnen eveneens aansluiten bij DG Sociaal Secretariaat PersoPoint. Momenteel zijn o.a. volgende instellingen aangesloten bij DG Sociaal Secretariaat PersoPoint: FOD BOSA, POD Maatschappelijke Integratie, FOB Mobiliteit, FOD Economie, Regie der Gebouwen, Empreva, FOD Justitie – Centrale diensten.
10. Het Informatieveiligheidscomité stelt vast dat het juridisch kader van DG Sociaal Secretariaat PersoPoint als onderdeel van de FOD BOSA zeer summier is en zich beperkt tot de regelgeving vermeld in randnummer 8. Er zijn geen regelgevende bepalingen die in detail beschrijven welke diensten DG Sociaal Secretariaat PersoPoint aanbiedt, onder welke voorwaarden de diensten worden aangeboden of over welke interne structuur of beslissingsproces DG Sociaal Secretariaat PersoPoint beschikt. Het Informatieveiligheidscomité stelt vast dat de regelgeving evenmin vermeldt welke partij als verantwoordelijke voor de verwerking en, in voorkomend geval, als verwerker optreedt. Het Informatieveiligheidscomité stelt vast dat er wel beslissingen door de Ministerraad zijn genomen omtrent het voorstel om een federaal sociaal secretariaat op te richten, doch dat de beschrijving van essentiële elementen opgenomen in deze beslissingen niet meer overeenkomt met de realiteit. Die beslissingen hebben alleszins niet geleid tot de realisatie van een welomschreven juridisch kader.
11. Zo stelt het Informatieveiligheidscomité vast dat wat het beheer van DG Sociaal Secretariaat PersoPoint betreft, er in de praktijk overleg plaatsvindt tussen DG Sociaal Secretariaat PersoPoint en de aangesloten instellingen in een orgaan dat thans ‘het beheerscomité’ wordt genoemd (terwijl deze benaming niet terugkomt in de beslissingen van de Ministerraad). Dit orgaan komt samen op initiatief van DG Sociaal Secretariaat PersoPoint doch vindt geen uitdrukkelijke basis in de regelgeving. De bevoegdheden van dit orgaan zijn niet vastgelegd. Dit orgaan wordt gebruikt om interne afspraken te maken en te communiceren over de ontwikkeling van de diensten van DG Sociaal Secretariaat PersoPoint. Het Informatieveiligheidscomité neemt akte van het feit dat DG Sociaal Secretariaat PersoPoint

momenteel werk maakt van het juridische formalisering van dit orgaan en dat een ontwerp van huishoudelijk reglement wordt opgesteld.

12. De diensten die het DG Sociaal Secretariaat PersoPoint aan de aangesloten instellingen levert, worden als volgt omschreven.

A Personeelsadministratie	
<i>1. Afhandelen van een indiensttreding</i>	
1.1. Administratieve verwerking van de indiensttreding	
1.1. Valorisatie van de vorige werkervaring uit de privé-sector	
<i>2. Beheer van de loopbaan van een personeelslid</i>	
2.1 Administratief beheren van de loopbaan van een statutair / contractueel personeelslid	2.1.1 Beheren geldelijke loopbaan
	2.1.2. Verwerken bevorderingen binnen niveau A
	2.1.3. Verwerken bevorderingen vanaf niveau B, C, D
	2.1.4. Beheer van een adaptatieperiode bij bevordering
	2.1.5. Uitvoeren van de beslissing tot benoeming van een ambtenaar
	2.1.6. Uitvoeren van de beslissing tot federale mobiliteit
	2.1.7. Uitvoeren van de beslissing tot interfederale mobiliteit
	2.1.8. Uitvoeren van de beslissing tot ambtshalve mobiliteit
	2.1.9. Uitvoeren van een beslissing tot mutatie
	2.1.10. Verwerken van een conventionele terbeschikkingstelling tussen FOD's
	2.1.11. Verwerken van het einde van een conventionele tewerkstelling tussen FOD's
	2.1.12. Verwerken van de toewijzing van een hogere functie
	2.1.13. Verwerken van het einde van een hogere functie
	2.1.14. Verwerken van de toekenning van een premie voor leidinggevend
	2.1.15. Verwerken van de start van verlof voor opdracht/ambt bij politiek kabinet/politiek mandaat
	2.1.16. Verwerken van het einde van een verlof voor opdracht/ambt bij politiek kabinet/politiek mandaat
	2.1.17. Verwerken van de resultaten van de gecertificeerde opleidingen
	2.1.18. Verwerken van de resultaten van de evaluaties (vermeldingen)
2.2. Afleveren overzicht loopbaan	
2.3. Beheren van een specifieke loopbaan	2.3.1. Administratief beheer van de start van een mandaat
	2.3.2. Administratief beheer van de tussentijdse evaluatie van een mandaathouder

	2.3.3. Administratief beheer van het einde van een mandaat
	2.3.4. Administratief beheer van de start als kabinetsmedewerker
	2.3.5. Administratief beheer van het einde als kabinetsmedewerker
	2.3.6. Administratief beheer van de indiensttreding als minister
	2.3.7. Administratief beheer van het einde mandaat als minister
	2.3.8. Administratief beheer van specifieke loopbanen
2.4. Beheren van de eretekens	2.4.1. Verwerken van de eretekens voor statutairen: Nationale orden
	2.4.2. Verwerken van de eretekens en decoraties
2.5. Administratief verwerken van de tuchtprocedures	2.5.1. Verwerken van de beslissingen als gevolg van een tuchtprocedure
	2.5.2. Verwerken van het einde van een tuchtprocedure
	2.5.3. Verwerken van een schorsing in het belang van de dienst
	2.5.4. Verwerken van het einde van de schorsing
<i>3. Verwerking van persoons- en tewerkstellingsgegevens</i>	
3.1. Verwerking van persoonsgegevens	3.1.1. Administratief verwerken van de persoonsgegevens
	3.1.2. Jaarlijks overzicht van de persoonsgegevens
3.2. Verwerking van tewerkstellingsgegevens	
	3.2.1. Verwerken van de gegevens eigen aan de klantenorganisatie
	3.2.2. Verwerken aanpassingen arbeidsschema (structureel)
	3.2.3. Verwerken aanpassingen arbeidsschema (punctueel)
3.3. Verwerken contracten telewerken	3.3.1. Verwerken start telewerk
	3.3.2. Verwerken wijzingen contract telewerk
	3.3.3. Stopzetten contracten telewerk
3.4. Beheren cumulatieaanvragen	3.4.1. Verwerken van de beslissing inzake cumulaanvragen
	3.4.2. Verwerken van het einde van de cumul
3.5. Beheer vergoedingen bij verplaatsing van het personeelslid	3.5.1. Beheren abonnementen openbaar vervoer – aanvraag abonnement
	3.5.2. Beheren abonnementen openbaar vervoer – stopzetten abonnement
	3.5.3. Beheren abonnementen openbaar vervoer – verlengen abonnement
	3.5.4. Controleren facturatie van de abonnementen (NMBS, MIVB, De Lijn, TEC)
	3.5.5. Beheren aanvragen fietsvergoedingen
	3.5.6. Verwerken kilometervergoeding voor verplaatsingen met eigen wagen
<i>4. Verwerking van tijdsgegevens</i>	

4.1. Verwerken werktijdregeling	4.1.1. Verwerken tijdsregistraties
	4.1.2. Verwerken tijdsprestaties
	4.1.3. Verwerken van dienstvrijstellingen
4.2. Verwerken vermindering arbeidsduur	4.2.1. Verwerken van verminderde prestaties voor persoonlijke aangelegenheden
	4.2.2. Verwerken van verminderde prestaties wegens ziekte
	4.2.3. Verwerken van het einde of de verlenging van verminderde prestaties wegens ziekte
4.3. Verwerken van verloven of afwezigheden	4.3.1. Verwerken van verloven
	4.3.2. Verwerken van de melding van ziekte
	4.3.3. Verwerken van de controle van ziekte
	4.3.4. Verwerken van beschikbaarheid
	4.3.5. Verwerken van ziekte ten laste van de mutualiteit
	4.3.6. Verwerken van het formulier van de mutualiteit
	4.3.7. Verwerken van ziekte vanaf 60 jaar
	4.3.8. Verwerken beslissing pensioencommissie
	4.3.9. Verwerken van onwettige afwezigheden
	4.3.10. Verwerking afwezigheid door staking van het personeelslid
4.4. Verwerken van zwangerschappen	4.4.1. Verwerken van melding zwangerschap
	4.4.2. Verwerken van melding bevalling
	4.4.3. Verwerken van melding zwangerschap – Medex/Mutualiteit informeren
	4.4.4. Verwerken van het begin van het moederschapsverlof
4.5. Verwerking arbeidsongeval	4.5.1. Aangifte van arbeidsongeval
	4.5.2. Erkenning of weigering van arbeidsongeval
4.6. Verwerking beroepsziekte	
4.7. Vervroegde dienstherhaling na ziekte	
4.8. Verwerken ongevallen met aansprakelijkheid van derden	4.8.1. Recuperatie bij arbeidsongeval met aansprakelijkheid van derden
	4.8.2. Privé-ongeval met aansprakelijkheid van derden
<i>5. Uitsluiting van een personeelslid</i>	
5.1. Administratief beheer van het ontslag/einde contract van een personeelslid	5.1.1. Verwerken van het ontslag van een personeelslid
	5.1.2. Verwerken van het ontslag door een personeelslid
	5.1.3. Verwerken van het einde contract van een personeelslid
5.2. Beheer pensioen personeelslid	5.2.1. Administratief afhandelen van de pensionering jonger dan 65
	5.2.2. Administratief afhandelen van de pensionering 65 jaar of ouder
	5.2.3. Tijdelijk vervroegd pensioen
	5.2.4. Tewerkstelling \geq 65 jaar

5.3. Administratief afhandelen van het overlijden van het personeelslid	
B Juridisch advies verlenen	
C Rapportering	
8.1. Aanmaken van standaardrapporten voor klantenorganisaties	
8.2. Opmaken van specifieke rapporten op aanvraag van de klantenorganisatie	
8.3. Informatie/gegevens aanleveren in antwoord op parlementaire vragen	
D Loonadministratie	
<i>9 Verwerking loongegevens</i>	
9.1. Verwerken forfaitaire vergoedingen en toelagen	
9.2. Verwerken prestatie gebonden vergoedingen en toelagen	
9.3. Stopzetten van vergoedingen en toelagen	
9.4. Betalen van vergoedingen aan externen	
9.5. Beheer van fietsvergoedingen	
9.6. Verwerken voordelen in nature	9.6.1. Administratief beheer dienstwagen/bedrijfsvoertuigen
9.7. Verwerken onkostennota's	
9.8. Verwerken invorderingen en terugvorderingen	
9.9. Beheren loonbeslag	
9.10. Retroberekeningen	
9.11. Beheren van de vermindering doelgroepen RSZ	
9.12. Beheren van de loonadministratie	9.12.1. Maandelijks payroll verwerking
	9.12.2. Jaarlijkse payroll verwerking
	9.12.3. Boekhoudkundige verwerking van de loongegevens
	9.12.4. Verwerking van de verschillende aangiftes
9.13. Uitbetaling lonen en toelagen	9.13.1. Uitbetaling van lonen op binnenlandse rekeningen
	9.13.2. Uitbetaling van lonen op buitenlandse rekeningen
	9.13.3. Uitbetaling van lonen via postassignatie
E. Digitalisering van personeelsdossiers	
10.1. Ondersteuning bij de digitalisering van de bestaande personeelsdossiers (functionele opkuis en scanning)	
10.2. Digitaal beheer personeelsdossier (raadplegingen, toevoegingen en wijzigingen)	
10.3. Beheer van de toegang tot de digitale personeelsdossiers (toegang tot HR-dienst van de FOD, tot de personeelsleden, tot de dossierbeheerders PersoPoint)	

II. Herneming van de toepasselijke criteria voor de kwalificatie van de hoedanigheid van de partijen betrokken bij de verwerking van persoonsgegevens

13. Wat de beschrijving en de verduidelijking van de criteria voor de beoordeling van de kwalificatie als verantwoordelijke voor de verwerking en verwerker betreft, verwijst het Informatieveiligheidscomité expliciet naar het advies 1/2010 *over de begrippen “voor de verwerking verantwoordelijke” en “verwerker”* van de Groep Gegevensbescherming Artikel 29³ (voorganger van het Europees Comité voor Gegevensbescherming) en het document *“Overzicht van de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (AVG) en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen zoals advocaten”* van de Belgische Gegevensbeschermingsautoriteit⁴.
14. Het Informatieveiligheidscomité herneemt hierna de criteria en de interpretaties van de Groep Gegevensbescherming artikel 29 en de Gegevensbeschermingsautoriteit die relevant zijn, en past deze toe op de feitelijke situatie waarin DG Sociaal Secretariaat PersoPoint en de aangesloten instellingen zich bevinden.
15. *De verwerkingsverantwoordelijke wordt gedefinieerd als de persoon (...) die, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt. Het Informatieveiligheidscomité herhaalt dat het begrip ‘verwerkingsverantwoordelijke’ autonoom is, in de zin dat het dient te worden geïnterpreteerd volgens de communautaire wetgeving voor gegevensbescherming. Daarnaast is het functioneel, in die zin dat het bedoeld is om de verantwoordelijkheden te leggen op de plaats waar ook de feitelijke invloed ligt, en dus eerder op een feitelijke dan op een formele analyse is gebaseerd.⁵ Een feitelijke analyse van elke situatie dringt zich op teneinde voor iedere verwerking van persoonsgegevens uit te maken, wie over de beslissingsbevoegdheid beschikt (1) bij het bepalen van het doeleinde waarvoor de gegevens worden verwerkt (concrete en operationele redenen waarvoor de gegevens worden verwerkt) alsook (2) bij de keuze van de middelen om dit doeleinde te verwezenlijken.⁶*

³ https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/index_en.htm . Hoewel het advies 1/2010 dateert van vóór de inwerkingtreding van de AVG, blijft het geldig aangezien de AVG de begrippen verwerkingsverantwoordelijken en verwerker niet heeft gewijzigd. De Gegevensbeschermingsautoriteit verwijst herhaaldelijk naar het advies 1/2010 in haar document *“Overzicht van de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (AVG) en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen zoals advocaten”*.

⁴ www.gegevensbeschermingsautoriteit.be

⁵ Advies 1/2010 over de begrippen “voor de verwerking verantwoordelijke” en “verwerker”, Groep Gegevensbescherming Artikel 29, p.3

⁶ “Overzicht van de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (AVG) en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen zoals advocaten”, Gegevensbeschermingsautoriteit, p.1

16. Wat de beslissingsbevoegdheid betreft, stelde de Groep Gegevensbescherming artikel 29 dat *de instantie die het doel en de middelen vaststelt in de meeste situaties eenvoudig en duidelijk kan worden aangegeven onder verwijzing naar de – juridische en/of feitelijke – omstandigheden waaruit de feitelijke invloed normaal gesproken kan worden afgeleid, tenzij uit andere feiten het tegendeel blijkt. Deze omstandigheden kunnen worden geanalyseerd en ingedeeld volgens onderstaande categorieën van situaties:*
- verantwoordelijkheid op grond van een uitdrukkelijke juridische bevoegdheid
 - verantwoordelijkheid op grond van een impliciete bevoegdheid
 - verantwoordelijkheid door feitelijke invloed.⁷
17. Wat de **verantwoordelijkheid op grond van een impliciete bevoegdheid** betreft, dit is het geval wanneer de bevoegdheid tot vaststelling niet uitdrukkelijk bij wet is geregeld en evenmin rechtstreeks voortvloeit uit expliciete bepalingen, maar wel stoelt op gemeenrechtelijke bepalingen of vaste juridische praktijken op verschillende gebieden (civiel recht, handelsrecht, arbeidsrecht, enz.). In dit geval kan mede aan de hand van bestaande traditionele rollen, die doorgaans een bepaalde verantwoordelijkheid inhouden, worden vastgesteld wie voor de verwerking verantwoordelijk is, bijvoorbeeld **een werkgever waar het gaat om gegevens van zijn werknemers**, een uitgever waar het gaat om gegevens van abonnees of een vereniging waar het gaat om gegevens van leden of donateurs. In dat geval kan worden aangenomen dat de bevoegdheid om verwerkingsactiviteiten vast te stellen uit de aard der zaak gekoppeld is aan de functionele rol van een (private) organisatie waaraan uiteindelijk bepaalde verantwoordelijkheden zijn verbonden, ook vanuit een oogpunt van gegevensbescherming.⁸
18. De verwerker wordt gedefinieerd als een persoon (...) die ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt. Het bestaan van de onderaanneming hangt af van **de verwerkingsverantwoordelijke die beslist moet hebben** om de verwerking waarvan hij de beslissingsbevoegdheid over de doeleinden en/of de middelen heeft niet zelf uit te voeren maar deze geheel of gedeeltelijk **over te laten aan een andere externe persoon of organisatie**. Deze andere persoon moet juridisch verschillen van de organisatie van de verwerkingsverantwoordelijke en dient de gedelegeerde verwerkingsactiviteiten uit te voeren voor rekening van deze laatste en dit overeenkomstig zijn geschreven instructies.⁹
19. De aan een verwerker toevertrouwde verwerking van persoonsgegevens kan bestaan uit een precieze taak of in tegendeel uit een taak waarbij hem **een zekere beoordelingsmarge** wordt gelaten door hem toe te laten **de meest passende technische en organisatorische middelen** te kiezen om te voldoen aan de door de verwerkingsverantwoordelijke gevraagde dienstverlening. Deze beoordelingsmarge moet echter beperkt blijven. **Voor zover deze niet**

⁷ Advies 1/2010 over de begrippen “voor de verwerking verantwoordelijke” en “verwerker” van de (toenmalige) Groep Gegevensbescherming Artikel 29, p12

⁸ Advies 1/2010 over de begrippen “voor de verwerking verantwoordelijke” en “verwerker” van de (toenmalige) Groep Gegevensbescherming Artikel 29, 12

⁹ “Overzicht van de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (AVG) en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen zoals advocaten”, Gegevensbeschermingsautoriteit, p.2

slaat op de meest essentiële elementen van de verwerking van de persoonsgegevens (aard van de ingezamelde gegevens, bepaling van de ontvangers van de gegevens, de categorieën personen van wie de gegevens worden ingezameld, de bewaringstermijn van de gegevens, de concrete redenen waarvoor de gegevens worden verwerkt...) en de verwerker optreedt voor de verwerkingsverantwoordelijke en niet voor eigen rekening, behoudt de verwerker zijn hoedanigheid van verwerker.¹⁰

III. Toepassing van criteria op de relatie tussen DG Sociaal Secretariaat PersoPoint en de aangesloten instellingen

20. Het doeleinde van de verwerking in kwestie betreft het uitvoeren van personeelsadministratie, loonadministratie, het verlenen van juridisch advies, het uitvoeren van rapporteringen en het bijhouden van digitale personeelsdossiers. Dit zijn de gebruikelijke taken van een sociaal secretariaat.
21. Het uitvoeren van een personeelsadministratie, van een loonadministratie en het bijhouden van personeelsdossiers behoren tot de **impliciete verantwoordelijkheden** van iedere werkgever die personeelsleden te werk stelt. De hierbij noodzakelijke verwerking van persoonsgegevens is immers een onlosmakelijk gevolg van het personeels- en loonbeleid dat de werkgever uitoefent ten aanzien van zijn personeelsleden. Het aanleggen, bijwerken en bijhouden van een personeelsdossier, het registreren van verlof en het uitbetalen van het loon is immers noodzakelijk in de mate dat de werkgever een werknemer (contractueel of statutair) aanwerft, de overeengekomen of de toepasselijke verloning uitbetaalt, verlof of promotie toekent, etc. **De concrete en operationele reden** waarvoor de persoonsgegevens van de personeelsleden van de aangesloten instellingen worden verwerkt, bestaat bijgevolg impliciet in hoofde van de aangesloten instellingen als werkgever ten aanzien van hun respectievelijke personeelsleden.
22. Gelet op de verantwoordelijkheid op grond van een impliciete bevoegdheid, dient thans te worden uitgemaakt of **andere feiten het tegendeel** zouden bewijzen.
23. Het Informatieveiligheidscomité stelt vast dat DG Sociaal Secretariaat PersoPoint géén reglementaire bevoegdheid heeft om **voor eigen rekening** de persoonsgegevens van de personeelsleden van de aangesloten instellingen te verwerken. Die bevoegdheid en verantwoordelijkheid bestaat uitsluitend in hoofde van de aangesloten instellingen zelf, gebaseerd op de arbeidsrelatie tussen de aangesloten instelling en het personeelslid in kwestie. Er is geen juridische relatie tussen DG Sociaal Secretariaat PersoPoint en de betrokkene. DG Sociaal Secretariaat PersoPoint beschikt evenmin over de wettelijke of feitelijke bevoegdheid om de persoonsgegevens **voor andere doeleinden** te verwerken dan voor personeels- en loonadministratie of, op vraag van de aangesloten instelling, voor juridisch advies of het opstellen van rapporten.

¹⁰ “Overzicht van de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (AVG) en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen zoals advocaten”, Gegevensbeschermingsautoriteit, p.2-3

24. Alle taken van personeels- en loonadministratie, het verstrekken van juridisch advies of het opstellen van rapporteringen zoals hoger in de tabel beschreven vereisen bovendien **een beslissing of een instructie van de aangesloten instelling als werkgever** van de betrokken personeelsleden. Het feit dat de beslissing of instructie mogelijk een strak reglementair kader kent (vastgelegde loonschalen en bevorderingen, verlofstelsels, toekenning van eretekens, door derden verplichte rapporteringen, etc.) heeft in de praktijk geenszins tot gevolg dat de feitelijke beslissingsbevoegdheid komt te liggen bij de externe instantie die instaat voor de *administratieve* uitwerking van het personeels- en loonbeleid van de aangesloten instelling.
25. Het Informatieveiligheidscomité stelt vast dat DG Sociaal Secretariaat PersoPoint, ondanks het overleg in het zogenaamde ‘beheerscomité’, wel over een verregaande feitelijke autonomie beschikt wat de uitwerking van **de technische en organisatorische middelen** van de verwerking betreft. DG Sociaal Secretariaat PersoPoint heeft voor de aangesloten instellingen toepassingen ontwikkeld voor het beheer van en de toegang tot de personeelsdossiers, voor de toegang van de betrokkene tot zijn gegevens, enzomeer. DG Sociaal Secretariaat PersoPoint heeft evenwel geen beslissingsbevoegdheid aangaande de **meest essentiële elementen** van de verwerking van de persoonsgegevens (zoals aard van de ingezamelde gegevens, bepaling van de ontvangers van de gegevens, de categorieën personen van wie de gegevens worden ingezameld, de bewaringstermijn van de gegevens, de concrete redenen waarvoor de gegevens worden verwerkt...) aangezien deze – gelet op de aard van de verwerking – worden bepaald door de bepalingen van het arbeidsrecht en – gelet op de overheidscontext – van het publiek en administratief recht.
26. Het Informatieveiligheidscomité stelt evenwel wél vast dat de **keuzevrijheid** voor een aantal aangesloten instellingen en potentieel aan te sluiten instellingen om al of niet beroep te doen op DG Sociaal Secretariaat PersoPoint voor de personeels- en loonadministratie niet zonder beperkingen is. De instellingen **die onder de bevoegdheid van de federale regering vallen** zijn immers, overeenkomstig de beslissing van de ministerraad van 4 maart 2016, verplicht om gebruik te maken van de diensten van DG Sociaal Secretariaat PersoPoint.
27. Het Informatieveiligheidscomité wijst er in eerste instantie op dat de verplichting in kwestie noch feitelijk noch wettelijk uitgaat van het DG Sociaal Secretariaat PersoPoint zelf en dat het geenszins de reglementaire bevoegdheid heeft om het gebruik van haar diensten aan bepaalde instellingen op te leggen. Bovendien is de verplichting **niet absoluut** aangezien eveneens met een beslissing van de ministerraad kan worden afgeweken van de verplichting, hetgeen in de praktijk reeds op vraag van twee federale overheidsinstellingen werd bekomen. Het Informatieveiligheidscomité is dan ook van oordeel dat de beperking op de keuzevrijheid, gelet op de context en de overige karakteristieken van de relatie tussen het DG Sociaal Secretariaat PersoPoint en de aangesloten instellingen die onder de bevoegdheid van de federale regering vallen, geenszins tot gevolg heeft dat de feitelijke bevoegdheid om het doel en de (essentiële) middelen te bepalen niet langer bij de aangesloten instellingen zou berusten.

Om deze redenen, besluit

de kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité tot volgende aanbeveling.

Op basis van de feiten en de informatie die aan het Informatieveiligheidscomité werden voorgelegd, moeten wat de verwerking van persoonsgegevens voor de doeleinden van personeels- en loonadministratie, juridische adviesverlening en rapportering betreft, het DG Sociaal Secretariaat PersoPoint van de FOD BOSA als de verwerker en de instellingen die gebruik maken van haar diensten, ieder voor zijn eigen personeelsleden, als verantwoordelijken voor de verwerking in de zin van de Algemene Verordening Gegevensbescherming worden beschouwd.

B. PRENEEL

De zetel van de kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de federale overheidsinstelling Beleid en Ondersteuning (FOD BOSA), op het volgende adres: Simon Bolivarlaan 30, 1000 Brussel.
--